

නිකුත් කළේ ආර්ථික පර්යේෂණ දෙපාර්තමේන්තුව

දිනය 2023.08.24

මුදල් ප්‍රතිපත්ති විවරණය: අංක 06-2023 අගෝස්තු

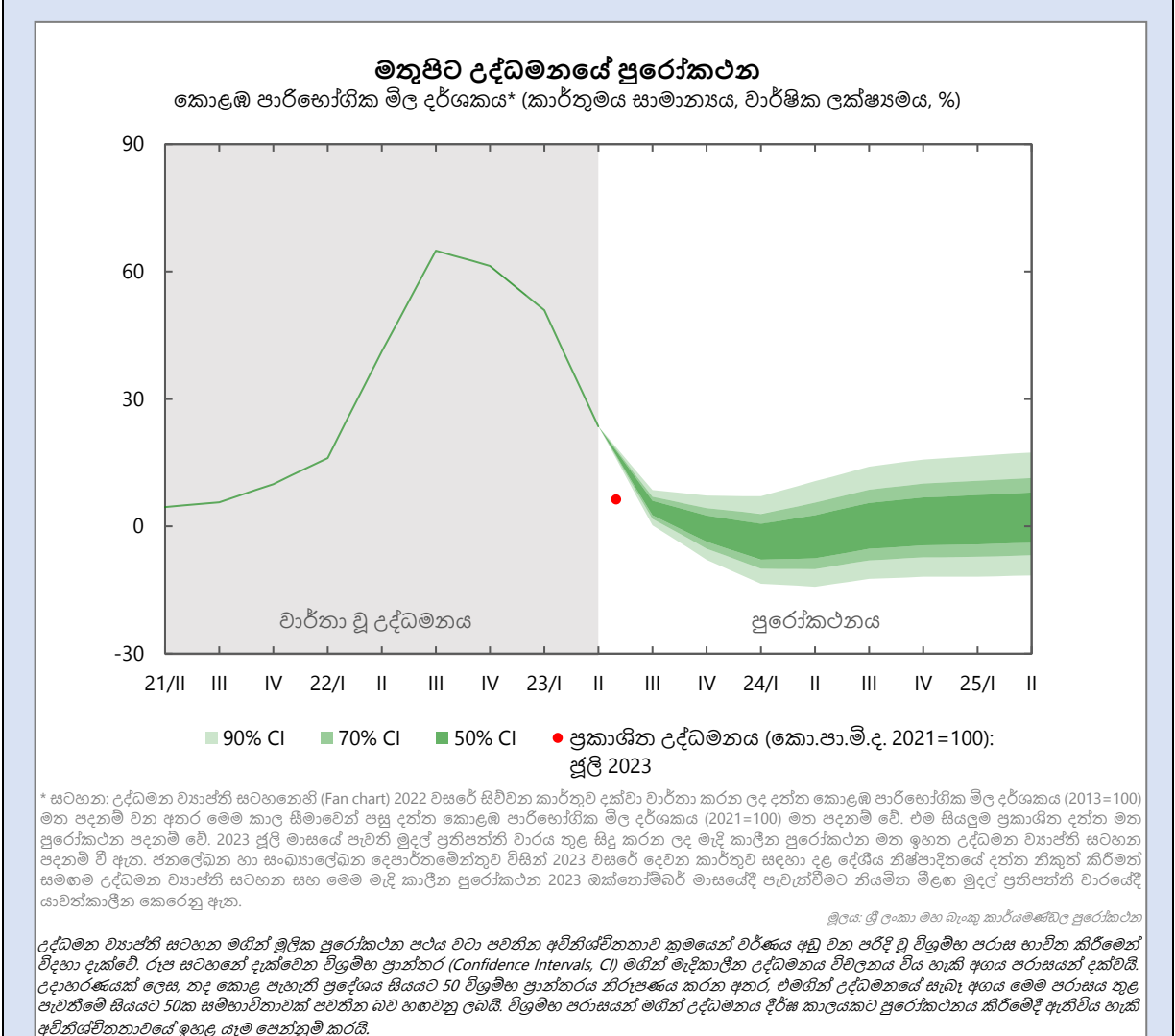
ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාතික දැනට පවතින මට්ටමේ පවත්වා ගනී

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ මුදල් මණ්ඩලය 2023 අගෝස්තු මස 23 වැනි දින පැවති රැස්වීමේදී ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ නිත්‍ය තැන්පතු පහසුකම් අනුපාතිකය (SDFR) සහ නිත්‍ය ණය පහසුකම් අනුපාතිකය (SLFR), පිළිවෙළින්, සියයට 11.00 සහ සියයට 12.00 ලෙස දැනට පවතින මට්ටමේ නොවෙනස්ව පවත්වාගෙන යෑමට තීරණය කළේය. 2023 ජූලි මාසයේ සිට ක්‍රියාත්මක වූ මුදල් තත්ත්වයන් සැලකිය යුතු ලෙස ලිහිල් කිරීම සහ දේශීය මෙන්ම ගෝලීය ආර්ථිකයේ වත්මන් සහ අපේක්ෂිත ප්‍රවණතා පිළිබඳ මනාව සලකා බැලීමෙන් අනතුරුව මුදල් මණ්ඩලය මෙම තීරණයට එළඹිණි. මෙතෙක් ක්‍රියාත්මක කරන ලද මුදල් ප්‍රතිපත්ති ලිහිල් කිරීමේ ක්‍රියාමාර්ගවලට ප්‍රතිචාර වශයෙන් වෙළඳපොළ පොලී අනුපාතික අඩු වීම සහ වෙළඳපොළ පොලී අනුපාතික තවදුරටත් වේගයෙන් අඩු වීම සඳහා අවකාශය ලබා දීමේ අවශ්‍යතාව මුදල් මණ්ඩලය විසින් සලකා බලන ලදී. කෙසේ වෙතත්, වත්මන් මුදල් ප්‍රතිපත්ති ස්ථාවරයට අනුකූල නොවන ලෙස ඇතැම් ණය උපකරණ සඳහා අදාළ වෙළඳපොළ පොලී අනුපාතික අධික ලෙස ඉහළ මට්ටමක පවතින බව මුදල් මණ්ඩලය නිරීක්ෂණය කළේය. තවද, මෑතකාලීන මුදල් ප්‍රතිපත්ති ලිහිල් කිරීමේ ක්‍රියාමාර්ගවලට අනුකූලව සමස්ත වෙළඳපොළ ණය පොලී අනුපාතිකවල වේගවත් අඩුවීමක් සිදු වනු ඇතැයි මුදල් මණ්ඩලය අපේක්ෂා කරයි. ඒ අනුව, අධික ලෙස ඉහළ මට්ටමක පවතින ඇතැම් ණය පොලී අනුපාතික අඩු කිරීම සඳහා ඉලක්කගත නියාමන ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමටත් ඉදිරි කාලය තුළදී සමස්ත රුපියල් ණය පොලී අනුපාතික සුදුසු ප්‍රමාණයකින් අඩු කිරීමට බලපත්‍රලාභී බැංකු යොමු කිරීමටත් මුදල් මණ්ඩලය තීරණය කළේය.

මතුපිට උද්ධමනය තනි අගයක මට්ටමට ළඟා වූ අතර නිර්-උද්ධමන ප්‍රවණතාව අඛණ්ඩව පවතී

කොළඹ පාරිභෝගික මිල දර්ශකයේ (කො.පා.මි.ද., 2021=100) වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය වෙනස මගින් මනිනු ලබන මතුපිට උද්ධමනය 2021 නොවැම්බර් මාසයෙන් පසු පළමු වරට තනි අගයක මට්ටමට ළඟා වෙමින් 2023 ජූලි මාසයේදී සියයට 6.3ක් දක්වා අඩු විය. ඊට සමාන ප්‍රවණතාවක් අනුගමනය කරමින්, ජාතික පාරිභෝගික මිල දර්ශකය (ජා.පා.මි.ද., 2021=100) මත පදනම් වූ මතුපිට උද්ධමනය ද 2023 ජූලි මාසයේදී සියයට 4.6ක් (වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය පදනම මත) දක්වා අඩු විය. බලශක්ති සහ ආහාර උද්ධමනය අඩු වීම මෙන්ම හිතකර සංඛ්‍යාතමය පදනම් බලපෑම් මතුපිට උද්ධමනයේ අඩු වීම සඳහා ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු විය. මේ අතර, ආර්ථිකයේ යටිතල ඉල්ලුම් පීඩන පිළිබිඹු කරන කො.පා.මි.ද. සහ ජා.පා.මි.ද. මත පදනම් වූ

මූලික උද්ධමනය, 2023 ජූලි මාසයේදී (වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය පදනම මත), පිළිවෙළින්, සියයට 6.1ක් සහ සියයට 6.3ක් දක්වා අඩු විය. ඉදිරි මාස කිහිපය තුළදී මතුපිට උද්ධමනය නවදුරටත් අඩු වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කරන අතර මැදිකාලීනව මැදි තනි අගයක මට්ටමේ ස්ථාවර වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ.

සටහන: පුරෝකථනයක් යනු පොරොන්දුවක් හෝ බැඳීමක් නොවේ.

මෙම පුරෝකථන, 2023 ජූලි මස පුරෝකථන වාරයේදී පැවති දත්ත, උපකල්පන සහ විනිශ්චයන් මත පදනම්ව සිදු කර ඇත. එම පුරෝකථන වාරයේ පැවති ගෝලීය ඉන්ධන සහ ආහාර මිල පිළිබඳ වන පුරෝකථන; ක්‍රමයෙන් යථා තත්ත්වයට පත්වන ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රධාන වෙළඳ හවුල්කරුවන්ගේ ආර්ථික වර්ධනය; ණය ප්‍රතිව්‍යුහගතකරණ ක්‍රියාවලිය යටතේ ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදලේ විස්තීර්ණ ණය පහසුකම් කාර්ය මණ්ඩල වාර්තාවට අනුකූලව අපේක්ෂිත දේශීය රාජ්‍ය මූල්‍ය ඉදිරි දැක්ම; සහ ඇමරිකා එක්සත් ජනපදයේ මුදල් ප්‍රතිපත්ති ස්ථාවරය මගින් නිරූපණය වන ගෝලීය මූල්‍ය තත්ත්වයන් යනාදී කරුණු මත මෙම පුරෝකථන රඳා පවතී. නවද, ආර්ථික ආකෘති මගින් ලබාදෙන පොලී අනුපාතික මාර්ගය සහ එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ඇතිවන සාර්ව ආර්ථික ක්‍රියාමාර්ග මෙන්ම මැදි කාලීන රාජ්‍ය මූල්‍ය ඉලක්ක සපුරා ගැනීම මත පුරෝකථන රඳා පවතී. මෙම උපකල්පනවල සිදුවන සැලකිය යුතු මට්ටමේ වෙනස්කම් සැබෑ උද්ධමනය පුරෝකථනය කළ මාර්ගයෙන් අපගමනය වීමට හේතු විය හැකිය.

පවත්නා දේශීය හා ගෝලීය ආර්ථික අවිනිශ්චිතතා සහ භූ-දේශපාලනික අර්බුද මධ්‍යයේ වත්මන් පුරෝකථන හා සම්බන්ධ අවිනිශ්චිතතා සාමාන්‍ය කාලයන්ට වඩා ඉහළ මට්ටමක පවතී. කෘෂිකාර්මික නිෂ්පාදනයට අයහපත් කාලගුණයෙන් සිදුවන බලපෑම සහ එමගින් ආහාර උද්ධමනයේ ඇති විය හැකි ඉහළ යෑම, ගෝලීය ඉන්ධන හා වෙළඳ භාණ්ඩ මිල ඉහළ යෑමෙන් දේශීය මිල ගණන් ඉහළ යෑමේ හැකියාව, අපේක්ෂිත රාජ්‍ය මූල්‍ය ඒකාග්‍රතා මාර්ගයෙන් කිසියම් අපගමනය වීමක් සිදුවීම, ආනයන සීමා ලිහිල් කිරීම මධ්‍යයේ විනිමය අනුපාතිකය අවප්‍රමාණය වීමට ඇති හැකියාව සහ වැටුප් උද්ධමනය ඉහළ යෑමට ඇති හැකියාව වැනි විවිධ සාධක පුරෝකථන ඉහළ යෑමේ අවදානම් ඇති කළ හැකිය. මේ අතර, පුරෝකථන සඳහා පහළ යෑමේ අවදානම් සැලකූවිට, සැපයුම් තත්ත්ව නවදුරටත් සාමාන්‍යකරණය වීම මෙන්ම ආනයන ලිහිල් කිරීම මගින් ආර්ථිකය වේගයෙන් යථා තත්ත්වයට පත්වීමට ඇති හැකියාව සහ මහජනතාවගේ මිලදී ගැනීමේ ශක්තිය හීන වීමේ තර්ඝන බලපෑම ඇතුළත් වේ.

මහජනතාවට දැනුවත් කිරීමේ හැකිවන පරිදි උද්ධමන දැක්මෙහි අපේක්ෂිත වෙනස්කම් නිරන්තරව ඔවුන්ට සන්නිවේදනය කිරීමට ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව කැපවී සිටියි.

දේශීය ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම් 2023 වසරේ දෙවන භාගයේදී යථා තත්ත්වයට පත් වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කරන අතර මැදි කාලීනව ආර්ථිකය එහි විභව වර්ධන මට්ටම කරා ක්‍රමයෙන් ළඟා වනු ඇත

මුදල් තත්ත්වයන් සාමාන්‍යකරණය වීම, ව්‍යාපාරික විශ්වාසය වැඩිදියුණු වීම, සැපයුම් තත්ත්වයන් වැඩිදියුණු වීම සහ ආනයන සීමා ලිහිල් කිරීම හේතුවෙන් මෙන්ම ආර්ථික වර්ධනය ඉහළ නැංවීම සඳහා වූ ව්‍යුහාත්මක ප්‍රතිසංස්කරණවල බලපෑම මගින් සහාය ලබමින් 2023 වසරේ දෙවන භාගයේදී ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම් ක්‍රමයෙන් යථා තත්ත්වයට පත් වනු ඇතැයි ද ඉන් පසුව විභව නිමැවුම් මට්ටම කරා ළඟා වනු ඇතැයි ද පුරෝකථනය කෙරේ. ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම් පිළිබඳව වූ ප්‍රධාන ආර්ථික දර්ශකවලට අනුව, පෙර පැවති පුරෝකථන හා සැසඳීමේදී 2023 වසරේ දෙවන කාර්තුවේ දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය අඩු සංකෝචනය වීමක් සිදු වනු ඇති අතර 2022 වසරේ දෙවන භාගය හා සැසඳීමේදී 2023 වසරේ දෙවන භාගයේදී ආර්ථිකය ධනාත්මක වර්ධනයක් වාර්තා කරනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. කෙසේ වෙතත්, කාලගුණය ආශ්‍රිත බාධා වීම් සහ අඩු විදේශීය ඉල්ලුම් තත්ත්වයන්ගේ බලපෑම නුදුරු කාලීනව අපේක්ෂිත වර්ධනයට බලපෑම් ඇති කළ හැකිය.

ගෙවුම් ශේෂ සීමාවන් ක්‍රමයෙන් ලිහිල් කිරීමට ඉඩ සලසමින් විදේශීය අංශයේ ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව ඉහළ මට්ටමක පවතී.

2023 ජූලි මාසයෙන් අවසන් වූ මාස හත තුළදී වෙළඳ භාණ්ඩ අපනයන අඩු වුවද වෙළඳ භාණ්ඩ ආනයන සැලකිය යුතු ලෙස අඩු වීම හේතුවෙන් වෙළඳ හිඟය සැලකිය යුතු ලෙස අඩු විය. පසුගිය වසරේ අනුරූප කාලයට සාපේක්ෂව 2023 ජනවාරි සිට ජූලි දක්වා කාලය තුළදී සැලකිය යුතු ලෙස ඉහළ ගිය සංචාරක ඉපයීම් සහ විදේශ සේවා නියුක්තිකයන්ගේ ප්‍රේෂණ ඉදිරි කාලය තුළදී තවදුරටත් වර්ධනය වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. රජයේ සුරැකුම්පත් වෙළඳපොළෙන් මැනකදී විදේශ විනිමය පිටතට ගලායෑමක් සිදු වුවද 2023 ජූලි මාසයෙන් අවසන් වූ මාස හත තුළදී ශුද්ධ විදේශ ආයෝජන ලැබීම් ධනාත්මකව පැවතුණි. ගෙවුම් ශේෂ තත්ත්ව වැඩිදියුණු වීම සහ ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම් යථා තත්ත්වයට පත්වීම සඳහා සහාය වීමේ අවශ්‍යතාවය සැලකිල්ලට ගනිමින් රජය විසින් 2023 ජූනි මාසයේ සිට වාණිජ කටයුතු සඳහා භාවිත කරන වාහන ඇතුළුව HS කේත 638ක් හා සම්බන්ධ ආනයන සීමා ලිහිල් කරන ලදී. ආනයන සීමා කිරීම්වලින් සැලකිය යුතු ප්‍රමාණයක් මේ වන විට ලිහිල් කර ඇතත්, දැඩි මූල්‍ය තත්ත්වයන් පිළිබිඹු කරමින් ආනයන සඳහා ඇති ඉල්ලුම අඛණ්ඩව අඩු මට්ටමක පවතී. 2023 වසරේ මේ දක්වා ශ්‍රී ලංකා රුපියල එ.ජ. ඩොලරයට සාපේක්ෂව සියයට 12කින් පමණ අතිප්‍රමාණය වීමක් වාර්තා කරන ලදී. චීන මහජන බැංකුවෙන් ලබාගත් විදේශ විනිමය හුවමාරු පහසුකම ද ඇතුළත්ව 2023 ජූලි මස අවසානය වන විට දළ නිල සංචිත මට්ටම එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 3.8ක් පමණ ලෙස ඇස්තමේන්තු කර ඇති අතර බහුපාර්ශ්වික ණය දෙන ආයතනවල කල් පිරෙන ණය ආපසු ගෙවීම මෙන්ම බංගලාදේශ මහ බැංකුවෙන් ලබාගත් විදේශ විනිමය හුවමාරු පහසුකමෙන් කොටසක් ආපසු ගෙවීමට ද ක්‍රියාමාර්ග ගන්නා ලදී.

පොලී අනුපාතික අඩු වීමේ විෂමතා පැවතිය ද වෙළඳපොළ පොලී අනුපාතික අඛණ්ඩව පහළ ගියේය.

2023 ජූනි මාසයේ සිට ක්‍රියාත්මක වූ මුදල් ප්‍රතිපත්ති ලිහිල් කිරීමේ ක්‍රියාමාර්ග මෙන්ම දේශීය ණය ප්‍රශස්තකරණ වැඩසටහන ප්‍රකාශයට පත් කිරීමත් සමඟ අවදානම් අධිමිල අඩු වීමේ බලපෑම පිළිබිඹු කරමින් වෙළඳපොළ පොලී අනුපාතික යම් ප්‍රමාණයකට අඩු වී ඇත. රජයේ සුරැකුම්පත් මත ඵලදා අනුපාතික ද සැලකිය යුතු ලෙස අඩු වීමක් පෙන්නුම් කළේය. කෙසේ වෙතත්, වෙළඳපොළ තැන්පතු පොලී අනුපාතිකවල සිදු වූ අඩුවීමට සමානුපාතික ලෙස වෙළඳපොළ ණය පොලී අනුපාතික අඩු වී නොමැත. තවද, සැලකිය යුතු ලිහිල් මුදල් තත්ත්වයක් පැවතීම මධ්‍යයේ වුවද ඇතැම් මූල්‍ය ආයතනවල ඇතැම් ණය උපකරණ සඳහා අදාළ පොලී අනුපාතික අධික ලෙස ඉහළ මට්ටමක පැවතීම හේතුවෙන් පුද්ගලයන්ට සහ ව්‍යාපාරවලට, විශේෂයෙන්ම කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යාපාරවලට දුෂ්කරතා ඇති වී තිබේ. 2023 අගෝස්තු මස මැද සිට ව්‍යවස්ථාපිත සංචිත අනුපාතය අඩු කිරීම මගින් බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවල ද්‍රවශීලතා හිඟය අඩු කිරීමට සහ ඔවුන්ගේ අරමුදල් පිරිවැය අඩු කිරීමටත් ඒ හරහා ණය පොලී අනුපාතික තවදුරටත් අඩු වීමට පහසුකම් සැලසීමටත් අපේක්ෂා කෙරේ. මේ අතර, 2023 ජූලි මාසය දක්වා පවතින දත්ත සැලකීමේදී, බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකු විසින් පෞද්ගලික අංශය වෙත ලබා දුන් ණය තිරසාර ලෙස යථා තත්ත්වයට පත්වීමක් පෙන්නුම් නොකරයි. එම නිසා, මහ බැංකුවේ ලිහිල් මුදල් ප්‍රතිපත්ති ස්ථාවරයට අනුකූලව මූල්‍ය ආයතන විසින් වෙළඳපොළ ණය පොලී අනුපාතික අඩු කිරීම අත්‍යවශ්‍ය වන අතර එමගින් ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම් යථා තත්ත්වයට පත් කිරීම සඳහා උපකාරී වන පරිදි ආර්ථිකය වෙත වූ ණය ප්‍රවාහ ඉහළ නැංවීමට හැකි වනු ඇත.

ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාතික දැනට පවතින මට්ටමේ පවත්වා ගන්නා අතර වෙළඳපොළ ණය පොලී අනුපාතික අඩු වීම වේගවත් කිරීම සඳහා ක්‍රියාමාර්ග හඳුන්වාදෙන ලදී

ඉහත සඳහන් කළ වත්මන් සහ අපේක්ෂිත සාර්ව ආර්ථික ප්‍රවණතා සැලකිල්ලට ගනිමින් ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ මුදල් මණ්ඩලය 2023 අගෝස්තු මස 23 වැනි දින පැවති රැස්වීමේදී ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ නිත්‍ය තැන්පතු පහසුකම් අනුපාතිකය (SDFR) සහ නිත්‍ය ණය පහසුකම් අනුපාතිකය (SLFR), පිළිවෙළින්, සියයට 11.00 සහ සියයට 12.00 ලෙස දැනට පවතින මට්ටමේ පවත්වා ගැනීම යෝග්‍ය බව තීරණය කළේය. 2023 ජූනි මස මුල් කාලයේ සිට ප්‍රධාන ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාතික පදනම් අංක 450කින් අඩු කරමින් සහ මූල්‍ය වෙළඳපොළ වෙත අතිරේක ද්‍රවශීලතාව ලබා දීම සඳහා ව්‍යවස්ථාපිත සංචිත අනුපාතය ප්‍රතිශතාංක 2.0කින් අඩු කරමින් මහ බැංකුව සිය මුදල් ප්‍රතිපත්ති ස්ථාවරය සැලකිය යුතු ලෙස ලිහිල් කර ඇත. තවද, දේශීය ණය ප්‍රශස්තකරණ උපායමාර්ගය නිවේදනය කිරීම ද රජයේ සුරැකුම්පත් ඵලදා අනුපාතික හා සම්බන්ධ අවදානම් අධිමිල අඩු කිරීමට උපකාරී වූ අතර එය අනෙකුත් වෙළඳපොළ පොලී අනුපාතික පහළ යෑමට බලපාන ලදී. කෙසේ වෙතත්, ඇතැම් ණය උපකරණ සඳහා අදාළ පොලී අනුපාතික අධික ලෙස ඉහළ මට්ටමක පැවතීම සහ තැන්පතු අනුපාතිකවලට සාපේක්ෂව වෙළඳපොළ ණය පොලී අනුපාතික ප්‍රමාණවත් ලෙස අඩු නොවීම සැලකිල්ලට ගනිමින් ඇතැම් මූල්‍ය ආයතනවල ණය පොලී අනුපාතික අඩු නොවී පැවතීම නියාමන ක්‍රියාමාර්ග හරහා පාලනය කළ යුතු බව මුදල් මණ්ඩලයේ අදහස විය. එවැනි නියාමන ක්‍රියාමාර්ග හරහා මින් පෙර ක්‍රියාත්මක කළ මුදල් ප්‍රතිපත්ති ලිහිල් කිරීමේ ක්‍රියාමාර්ග ආර්ථිකයේ සියලුම අංශ වෙත වේගයෙන් සම්ප්‍රේෂණය වීම ද සහතික කරනු ඇත. ඒ අනුව, සියලුම

බලපත්‍රලාභී බැංකුවල උකස් පහසුකම් මත වාර්ෂිකව සියයට 18ක්; පෙර ගිවිසගෙන ඇති තාවකාලික බැංකු අයිරා මත වාර්ෂිකව සියයට 23ක්; ණය කාඩ්පත් මත වාර්ෂිකව සියයට 28ක් ලෙස උපරිම පොලී අනුපාතික සීමා පැනවීමට මුදල් මණ්ඩලය තීරණය කළේය. නවද, දඩ පොලී අනුපාතික, අදාළ ණය පහසුකම සඳහා අය කරනු ලබන සාමාන්‍ය පොලී අනුපාතිකයට වඩා ප්‍රතිශතාංක 2ක උපරිමයක් විය යුතු බව මුදල් මණ්ඩලයේ අදහස විය. ඉහත සඳහන් ණය පොලී අනුපාතික සීමාවන්ට අමතරව, ලිහිල් මුදල් ප්‍රතිපත්ති ස්ථාවරයට අනුකූලව රුපියල් ණය සහ අත්තිකාරම් සඳහා වන අනෙකුත් වෙළඳපොළ ණය පොලී අනුපාතික ද නවදුරටත් අඩු විය යුතු බව මුදල් මණ්ඩලයේ අදහස විය. මෙම නියාමනය කරන පොලී අනුපාතික බලාත්මක කිරීම සඳහා අදාළ නියෝග කඩිනමින් නිකුත් කරනු ඇත. සමස්ත ණය පොලී අනුපාතික ව්‍යුහය ඉදිරි කාලයේදී මහ බැංකුවේ මුදල් ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාමාර්ගවලට අනුකූල බව සහතික කිරීම සඳහා මෙම නියෝග නවදුරටත් ඉදිරියේදී සමාලෝචනය කරනු ඇත.

ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාතික සහ ව්‍යවස්ථාපිත සංචිත අනුපාතය නොවෙනස්ව පවතී		
මුදල් ප්‍රතිපත්ති තීරණය	නිත්‍ය නැන්පතු පහසුකම් අනුපාතිකය (SDFR)	11.00%
	නිත්‍ය ණය පහසුකම් අනුපාතිකය (SLFR)	12.00%
	ව්‍යවස්ථාපිත සංචිත අනුපාතය (SRR)	2.00% *

* 2023 අගෝස්තු 16 වැනි දින සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි

උපරිම පොලී අනුපාතික (වාර්ෂික)		
නියාමනය කරන ලද පොලී අනුපාතික	උකස් පහසුකම්	18.00%
	පෙර ගිවිසගෙන ඇති තාවකාලික බැංකු අයිරා	23.00%
	ණය කාඩ්පත්	28.00%
	සාමාන්‍ය පොලී අනුපාතික මත දඩ පොලී අනුපාතිකය	ප්‍රතිශතාංක 2.00

තොරතුරු සටහන:

මහ බැංකු අධිපති ආචාර්ය පී. නන්දලාල් වීරසිංහ මහතාගේ ප්‍රධානත්වයෙන් 2023 අගෝස්තු මස 24 වැනි දින ප.ව. 1.30ට ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ සන්ථාගාරයේදී මාධ්‍ය හමුවක් පැවැත්වෙන අතර එය ෆේස්බුක් සහ යූ ටියුබ් ඔස්සේ සජීවීව විකාශය කෙරේ.

මීළඟ මුදල් ප්‍රතිපත්ති නිවේදනය 2023 ඔක්තෝබර් මස 05 වැනි දින නිකුත් කිරීමට නියමිතය.

ඇමුණුම 1

සංඛ්‍යා සටහන 01: උද්ධමනය

මාසය		නොවැ 22	දෙසැ 22		ජන 23	පෙබ 23	මාර් 23	අප්‍රේ 23	මැයි 23	ජූනි 23	ජූලි 23
මතුපිට උද්ධමනය (වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය % වෙනස)	කො.පා.මි.ද. (2013=100)	61.0	57.2	කො.පා.මි.ද. (2021=100)	51.7	50.6	50.3	35.3	25.2	12.0	6.3
	ජා.පා.මි.ද. (2013=100)	65.0	59.2	ජා.පා.මි.ද. (2021=100)	53.2	53.6	49.2	33.6	22.1	10.8	4.6
මූලික උද්ධමනය (වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය % වෙනස)	කො.පා.මි.ද. (2013=100)	49.4	47.7	කො.පා.මි.ද. (2021=100)	45.6	43.6	39.1	27.8	20.3	9.8	6.1
	ජා.පා.මි.ද. (2013=100)	60.1	57.5	ජා.පා.මි.ද. (2021=100)	52.0	50.1	44.2	31.8	21.6	11.3	6.3

මූලය: ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව

සංඛ්‍යා සටහන 02: මුදල් අංශයේ ප්‍රවණතා (තාවකාලික)

දර්ශකය	ප්‍රමාණය (රුපියල් බිලියන)								
	නොවැ 22	දෙසැ 22	ජන 23	පෙබ 23	මාර් 23(අ)	අප්‍රේ 23(අ)	මැයි 23(අ)	ජූනි 23	ජූලි 23
සංචිත මුදල්	1,318	1,349	1,590	1,505	1,424	1,417	1,559	1,436	1,374
පුළුල් මුදල් සැපයුම (M _{2b})	12,163	12,290	12,322	12,346	12,293	12,387	12,307	12,517	12,726
ශුද්ධ විදේශීය වත්කම්	(1,870)	(1,767)	(1,573)	(1,434)	(1,174)	(1,039)	(838)	(808)	(707)
ශුද්ධ දේශීය වත්කම්	14,033	14,056	13,895	13,780	13,467	13,426	13,144	13,325	13,433
රජය වෙත ලබා දුන් ශුද්ධ ණය	7,293	7,471	7,612	7,471	7,568	8,091(අ)	8,111	8,261	8,549
රාජ්‍ය සංස්ථා/ රජය සතු වාණිජ ව්‍යාපාර වෙත ලබා දුන් ණය	1,760	1,747	1,748	1,712	1,605(අ)	1,147(අ)(අ)	1,084(අ)	1,096	1,097
පෞද්ගලික අංශය වෙත ලබා දුන් ණය	7,499	7,414	7,318	7,260	7,141(අ)	7,093(අ)	7,004(අ)	7,080	7,093
පුළුල් මුදල් සැපයුම (M ₄)	14,676	14,840	14,891	14,906	14,868	14,981	14,885	15,094	-

(අ) 2023 මාර්තු සිට මැයි දක්වා කාලය තුළ ශ්‍රී ලංකා රුපියල එ.ජ. ඩොලරයට සාපේක්ෂව අතිප්‍රමාණය වීම එම කාලය තුළ මුදල් හා ණය සමස්ත පහළ යෑමට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වී ඇත.

(ආ) රජය සතු තෝරාගත් වාණිජ ව්‍යාපාරවල යේෂ පත්‍ර ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීම සඳහා ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදලේ විස්තීර්ණ ණය පහසුකම් වැඩිපිළිවෙළ යටතේ එකඟ වූ ක්‍රියාමාර්ගවලට අනුකූලව 2023 ජනවාරි මස 30 වැනි දින පැවති අමාත්‍ය මණ්ඩල රැස්වීමේදී අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ අනුමැතිය ඇතිව, ලංකා බැංකු තෙල් නීතිගත සංස්ථාවේ ඇපකර යටතේ පැවති නොපියවූ විදේශ විනිමය ණය 2022 දෙසැම්බර් මාසයේ සිට මධ්‍යම රජයේ ණය ලෙස සලකන ලදී. ඒ අනුව, මෙම ණය ගැළපුමේ කොටසක් 2023 අප්‍රේල් මාසයේදී සිදු කරන ලද අතර, එය අදාළ, රාජ්‍ය බැංකුවේ යේෂ පත්‍රයේ පිළිබිඹු වේ. මේ හේතුවෙන්, 2023 අප්‍රේල් මාසයේදී රාජ්‍ය සංස්ථා/ රජය සතු වාණිජ ව්‍යාපාර සඳහා ලබා දුන් ණය අඩු වූ අතර රජය වෙත ලබා දුන් ශුද්ධ ණය ඉහළ ගියේය.

(ඇ) සංශෝධිත

මූලය: ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

සංඛ්‍යා සටහන 03: පොලී අනුපාතික

පොලී අනුපාතික (%)	2023 පෙබ අවසානයට	2023 මාර් අවසානයට	2023 අප්‍රේ අවසානයට	2023 මැයි අවසානයට	2023 ජූනි අවසානයට	2023 ජූලි අවසානයට	2023 අගෝ 23 වැනි දිනට
ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ ප්‍රධාන ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාතික							
නිත්‍ය තැන්පතු පහසුකම් අනුපාතිකය	14.50	15.50	15.50	15.50	13.00	11.00	11.00
නිත්‍ය ණය පහසුකම් අනුපාතිකය	15.50	16.50	16.50	16.50	14.00	12.00	12.00
බර්ත සාමාන්‍ය ඒක්ෂණ මුදල් අනුපාතිකය (AWCMR)	15.27	16.49	16.50	16.50	13.85	11.50	11.54
භාණ්ඩාගාර බිල්පත් ඵලදා අනුපාතික (ප්‍රාථමික වෙළඳපොළ)							
දින 91	29.72	25.99	25.74	25.65	23.00	19.96	17.97
දින 182	28.67	25.79	25.27	25.29	19.49	17.69	15.03
දින 364	27.67	24.31	23.00	22.91	16.99	14.29	13.31
ණය පොලී අනුපාතික							
බර්ත සාමාන්‍ය ප්‍රමුඛ ණය පොලී අනුපාතිකය (AWPR) (සතිපතා)	23.45	21.40	21.03	20.29	19.47	17.18	16.02 (අ)
බර්ත සාමාන්‍ය ණය පොලී අනුපාතිකය (AWLR)	18.50	18.29	17.87	17.75	17.51	16.90	-
බර්ත සාමාන්‍ය නව ණය පොලී අනුපාතිකය (AWNLR)	25.31	23.70	23.09	22.39	21.51	19.30	-
තැන්පතු පොලී අනුපාතික							
බර්ත සාමාන්‍ය තැන්පතු අනුපාතිකය (AWDR)	14.74	15.06	15.12	15.23	15.09	14.76	14.15
බර්ත සාමාන්‍ය ස්ථාවර තැන්පතු අනුපාතිකය (AWFDR)	19.23	19.80	19.72	19.84	19.70	19.02	18.26
බර්ත සාමාන්‍ය නව තැන්පතු අනුපාතිකය (AWNDR)	21.56	20.48	19.19	18.85	14.98	12.45	-
බර්ත සාමාන්‍ය නව ස්ථාවර තැන්පතු අනුපාතිකය (AWNDFDR)	22.06	21.07	19.70	19.19	15.49	12.76	-

(අ) 2023 අගෝස්තු මස 18 වන දිනෙන් අවසන් වන සතිය සඳහා

මූලය: ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව